

in het nieuws

commentaar

Buiten de kerk

Voor het eerst in de geschiedenis is de meerderheid van de Nederlanders niet meer religieus. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) heeft dat becijferd op basis van gegevens over kerkgang en betrokkenheid bij religieuze groeperingen. Daaruit blijkt dat 49 procent van de Nederlanders aangeeft te behoren tot een religieuze groepering.

Cijfers zeggen echter niet alles, en dat voorbehoud mag ook bij deze statistieken worden gemaakt. Het CBS heeft alleen gegevens als kerkbezoek en het lidmaatschap van kerkgenootschappen als ijkpunt gebruikt. Wie een beetje rondscharrelt op het levensbeschouwelijke erf, zal echter al snel merken dat religiositeit aan een voorzichtige comeback bezig is.

Na jaren van secularisering, hebben steeds meer mensen behoefte aan waarden die in onze neoliberale en individualis-

'Niks is meer waar, alles is relatief'

tische samenleving op de achtergrond zijn geraakt. 'De participatiesamenleving', 'opkomen voor jezelf' en 'de krachten van de vrije markt' hebben begrip- pen als solidariteit en gemeenschapszin naar de marge verdrongen. Zoekers naar verbindende verbanden die het leven diepte en betekenis geven, vinden elkaar bij tal van nieuwe vormen van religiositeit. Dat kan zijn het samen beleven van het lijdensverhaal in *The Passion* of, dichter bij huis, de stilte en

bezinning van Nijkleaster, het klooster in wording in Jorwert.

In haar recent verschenen boek *Ongelofelijk* brengt journaliste Yvonne Zonderop deze zoektocht op boeiende wijze in kaart. Zij betoogt dat Nederland ten tijde van de secularisering het kind met het badwater heeft weggegooid. In de drang om alles wat naar God, kerk en gebod riekte overboord te zetten, is ook veel waardevols dat religies kunnen bieden bij het grof- vuil terechtgekomen.

Zonderop, zelf niet belijdend gelovig, noemt religie een bron van rijkdom. „Waar vind je nou een systeem waarin je individueel iets kunt beleven, maar ook collectief iets aan hebt, iets dat een verhaal vertelt met een verleden en een toekomst, waarin je leefregels hebt en rituelen, en waar tegelijkertijd meervoudige interpretaties mogelijk zijn? Noem mij iets dat daaraan gelijk is, noem mij een ideologie die daarop lijkt. Die vind je niet”, zei ze dit voorjaar in een interview in dagblad *Trouw*.

In dat vraaggesprek zegt Zonderop ook dat ze om zich heen steeds meer mensen ziet die bezig zijn met een herwaardering van het (al dan niet christelijk) geloof, zonder alle ballast die daar in de tijd van de verzui- ling aan hing. Zij beschouwt deze zoekers als de erfgenamen van het postmodernisme: 'Niks is meer waar, alles is relatief. Dát is moeilijk'. Deze mensen vind je zowel binnen als buiten de kerk, maar zeker niet in de statistieken van het CBS.

ROELAND SPREY
commentaar@lc.nl